

Partners

H.C.G. Driessen MB RB

D.P. Ketelaars RB

mr. D.J. Pieters MSc RB

M.P. van Jaarsveld - van Loenen RB

Associated Partner

mr. E.C. Vogel RB

De creatieve ondernemer en de fiscus 2016

Als creatieve (beginnende) ondernemer hoop je door middel van verkoop van je producten en/of diensten in je levensonderhoud te voorzien. Wanneer dat een beetje begint te lukken komt de fiscus al snel om de hoek kijken om tot heffing en inning van belastinggelden over te gaan. Het is noodzaak om tijdig stil te staan bij de te voeren administratie en de fiscale mogelijkheden, om te zorgen dat je niet teveel belasting gaat betalen.

Wat de fiscale mogelijkheden voor de creatieve ondernemer zijn en wat de te voeren administratie inhoudt, kun je in deze reader vinden.

Voor advies en vragen kun je contact opnemen met:

NAHV Belastingadviseurs BV

Contactpersonen:

M.P. (Melvin) van Jaarsveld-van Loenen RB

F.I. (Ferdie) Reinders RB

Oostenburgervoorstraat 80

1018 MR AMSTERDAM

telefoon: 020 622 55 09

e-mail: nahv@nahv.nl

website: www.nahvbelastingadviseurs.nl

volg ons via:

Twitter: [@nahvadvies](https://twitter.com/nahvadvies)

LinkedIn: www.linkedin.com/company/nahv-belastingadviseurs

Hoewel bij de totstandkoming van "De creatieve ondernemer en Fiscus 2016" de grootst mogelijke zorgvuldigheid wordt betracht, bestaat de mogelijkheid dat bepaalde informatie na verloop van tijd verouderd of niet meer juist is. NAHV Belastingadviseurs B.V is niet aansprakelijk voor de gevolgen van activiteiten die worden ondernomen op basis van deze uitgave. Gehele of gedeeltelijke vermenigvuldiging of overname van artikelen, op welke wijze dan ook, is alleen toegestaan met bronvermelding.

Inhoud

1. Belastingvormen die direct betrekking hebben op de creatieve ondernemer 5

 1.1 Inkomstenbelasting 5

 1.2 Omzetbelasting 5

2. Ondernemerschap en inkomstenbelasting 7

 2.1 Je wordt aangemerkt als ondernemer voor de inkomstenbelasting 7

 2.2 Je wordt niet aangemerkt als echte ondernemer 7

3. Wat is winst voor de ondernemer 8

 3.1 Inkomsten 8

 3.2 Uitgaven 8

4. Fiscale faciliteiten voor de ondernemer 10

 4.1 Zelfstandigenaftrek 10

 4.2 Startersaftrek ad € 2.123 (2016)..... 10

 4.3 M.K.B. winstvrijstelling 10

 4.4 Investeringsaftrek..... 10

 4.5 Willekeurige afschrijvingen voor startende ondernemers..... 11

 4.6 Meewerkaftrek en arbeidsbeloning 11

 4.7 Herinvesteringreserve 11

 4.8 Fiscale Oudedags Reserve (FOR) 11

 4.9 Rekenvoorbeeld 2016 (in €) 12

 4.10 Voorbeeld balans (in €)..... 12

 4.11 Belastingenbedragen bij verschillende winstniveaus 2016 (in €) 13

5. Ondernemer en omzetbelasting 14

 5.1 Ondernemerschap 14

 5.2 De BTW (omzetbelasting)..... 14

 5.3 Kleine ondernemers regeling (KOR) art 25 Wet OB 1968..... 14

 5.4 De factuur 15

 5.5 Administratieve verplichtingen 16

 5.6 Ontheffing van administratieve verplichtingen 16

 5.7 Margeregeling 16

 5.8 Subsidies en BTW 16

6. Ondernemer en aanslagen	17
6.1 Inkomstenbelasting.....	17
6.2 Omzetbelasting.....	17
6.3 Zorgverzekeringswet.....	17
7. Relevante fiscale onderwerpen en overige aandachtspunten	18
7.1 Partnerregeling.....	18
7.2 Tarieven 2016.....	18
7.3 Heffingskortingen.....	18
7.4 Wat behoort tot de financiële administratie?.....	19
8. Rechtsvormen	20
8.1 Eenmanszaak.....	20
8.2 Maatschap.....	20
8.3 Vennootschap onder firma (v.o.f.).....	20
8.4 Stichting.....	20
8.5 Besloten vennootschap (B.V.).....	20

1. Belastingvormen die direct betrekking hebben op de creatieve ondernemer

De creatieve ondernemer krijgt voornamelijk te maken met twee vormen van belasting, te weten:

1.1 Inkomstenbelasting

De inkomstenbelasting bestaat eigenlijk uit twee gedeelten: de inkomstenbelasting en de premieheffing volksverzekeringen. Deze zijn geïntegreerd in het belastingtarief. Wij spreken hierna voor de leesbaarheid van inkomstenbelasting.

Inkomstenbelasting wordt met name geheven van personen die niet in loondienst werken, en geen uitkering genieten. Als je wel in loondienst werkt houdt je werkgever loonbelasting in. Je krijgt per maand een netto bedrag op je (bank/giro)rekening gestort, na afdracht van belastingen. Van de belastingheffing merk je weinig..

Om de inkomstenbelasting bij ondernemers te heffen legt de Belastingdienst een aanslag op die je moet voldoen. De aanslag wordt meestal bepaald aan de hand van de ingediende aangifte inkomstenbelasting. Vaak legt de Belastingdienst ook al uit zichzelf aanslagen op voor het huidige jaar met daarop een schatting van je inkomen. Het betaalde bedrag van deze aanslag wordt dan later verrekend met het te betalen bedrag dat uit de aangifte blijkt. Het voordeel van een voorlopige aanslag is dat je deze in maandelijkse termijnen kan voldoen. Eventueel kan je zelf ook verzoeken om een voorlopige aanslag als je verwacht dat je veel belasting moet betalen.

De inkomstenbelasting wordt geheven over je inkomen; hoe hoger je inkomen hoe hoger de aanslag. Over tarieven en heffingskortingen, zie verderop.

1.2 Omzetbelasting

Belasting over de toegevoegde waarde (BTW) en omzetbelasting (OB) zijn twee benamingen voor dezelfde belasting. Met BTW heb je te maken op het moment dat je gaat deelnemen aan het economisch verkeer, dit is al vrij snel.

Je brengt BTW in rekening aan de afnemers van de producten en/of diensten. Het is niet van belang of de afnemer een BTW nummer heeft. De BTW die je betaalt over bijvoorbeeld een computer mag je vervolgens weer aftrekken van de BTW die je over je omzet verschuldigd bent.

Als je meer BTW in rekening brengt dan dat je terug kunt vragen op gemaakte onkosten, moet je het verschil afdragen aan de Belastingdienst; in het tegenovergestelde geval krijg je het verschil terug.

In tegenstelling tot de inkomstenbelasting, waarbij je kan wachten op de aanslag, is de BTW een afdracht belasting. Dit houdt in dat wat je in je aangifte vermeld ook gelijk moet voldoen.

Elektronisch aangifte doen

De ondernemer moet zijn/haar aangifte omzetbelasting en inkomstenbelasting elektronisch indienen via de site van de Belastingdienst. Hiervoor zijn door de Belastingdienst de benodigde inloggegevens (inlognaam en wachtwoord) verstrekt. Ben je die gegevens kwijt, dan kan je deze opnieuw aanvragen bij de Belastingdienst.

Voor de aangifte inkomstenbelasting moet niet alleen een resultatenrekening opgesteld worden, maar ook een balans. Een balans geeft een weergave van de zakelijke bezittingen (bijv. computer, debiteurenstand, onderhanden werk, vorderingen, zakelijke bankrekening) aan de debetzijde en de middelen waarmee deze gefinancierd zijn (bijv. eigen vermogen, leningen, schulden) aan de creditzijde. De balans is altijd in evenwicht. Dat wil zeggen: het totaal van de debetzijde (bezittingen) is altijd gelijk aan het totaal van de creditzijde (vermogen en leningen). De balans wordt opgemaakt per ultimo van het betreffende jaar. Normaliter is dat 31 december. Je moet dus de bankstanden per 31 december aangeven, de waarde van de bedragen die je van klanten tegoed hebt (debiteurensaldo) etc.

De elektronische aangifte kan je doen via de website van de Belastingdienst via www.belastingdienst.nl Vervolgens geef je gebruikersnaam en wachtwoord in, en dan kan je de aangifte in. Om het wat simpeler te maken is het verstandig alleen de vragen inzake fiscale jaarstukken in te vullen (en niet de commerciële).

De aangifte van de fiscus geeft beperkte invulmogelijkheden bij het opstellen van de verlies & winstrekening. De bedrijfsinkomsten moet je invullen onder het kopje opbrengsten (netto omzet, en overige opbrengsten). Bij de kosten is slechts een geringe specificatie mogelijk. Je kunt aangeven: huisvestingskosten (huur werkruimte plus energiekosten van een werkruimte), reis en vervoerskosten, en afschrijvingskosten. Het restant (kantoorartikelen, vakliteratuur etc.) moet onder het kopje overige bedrijfskosten worden gezet.

2. Ondernemerschap en inkomstenbelasting

Wie is ondernemer voor de inkomstenbelasting? Fiscaal zijn er twee mogelijkheden:

1. Je wordt aangemerkt als (echte) ondernemer voor de inkomstenbelasting (W.U.O.)
2. Je wordt niet aangemerkt als (echte) ondernemer: er is sprake van resultaat uit overige werkzaamheid (R.O.W.)

2.1 Je wordt aangemerkt als ondernemer voor de inkomstenbelasting

Als onderneming wordt beschouwd een organisatie van kapitaal en arbeid die de volgende kenmerken vertoont:

- zelfstandigheid: geen ondergeschiktheidsverhouding zoals in een dienstbetrekking;
- duurzaamheid: geen incidentele opbrengsten en uitgaven;
- met een op zichzelf staand winstdoel: het streven naar winst moet aanwezig zijn;
- met een in beginsel niet beperkte kring van afnemers: meerdere cliënten, één cliënt (opdrachtgever) kan als dienstbetrekking worden aangemerkt;
- winst moet objectief te verwachten zijn (verliesjaren beperkt);
- je moet voldoen aan het urencriterium. Je moet minimaal 1.225 uren op jaarbasis besteden aan je onderneming (uitzondering is er voor mensen die uit een arbeidsongeschiktheidssituatie komen). Indien niet voldaan wordt aan het urencriterium kan je wel als ondernemer worden aangemerkt maar heb je geen recht op bepaalde ondernemersfaciliteiten (zie hoofdstuk 4)
- er moet na een aanloopperiode van circa **1 á 2** jaren een substantiële omzet behaald worden.

Uit rechterlijke uitspraken blijkt dat daarmee bedoeld wordt, dat je op jaarbasis toch een omzet van circa € 4.500 moet halen.

Als je aan bovenstaande vereisten voldoet kan je worden aangemerkt als ondernemer.

Er zijn bepaalde fiscale voordelen verbonden aan het ondernemerschap. Deze voordelen creëren aftrekposten zodat het belastbaar inkomen lager is en er uiteindelijk minder belasting betaald hoeft te worden. Zie hiervoor hoofdstuk 4.

2.2 Je wordt niet aangemerkt als echte ondernemer

Als je niet aan de eisen voldoet die gesteld worden aan het ondernemerschap, bijvoorbeeld als je langdurig te weinig omzet behaald, of niet aan het urencriterium voldoet, dan worden je inkomsten aangemerkt als resultaat uit overige werkzaamheid (R.O.W.)

Als je niet aangemerkt wordt als ondernemer voor de inkomstenbelasting kom je niet in aanmerking voor de fiscale voordelen die het ondernemerschap biedt, zoals deze zijn omschreven in hoofdstuk 4. Voor deze inkomsten uit overige werkzaamheid moet overigens wel een (beperkte) administratie worden bijgehouden. Je hoeft echter geen balans en winst- en verliesrekening op te stellen.

Voor de BTW kan je wel als ondernemer worden aangemerkt terwijl je voor de inkomstenbelasting niet voldoet aan de criteria voor het ondernemerschap. Dit komt doordat voor de omzetbelasting enkel de eis geldt dat je “deelneemt aan het economisch verkeer.”

3. Wat is winst voor de ondernemer

Belastingen worden geheven over de winst die je behaalt, maar wat is nu winst? Winst voor de ondernemer is kort gezegd het verschil tussen zijn zakelijke inkomsten en zakelijke uitgaven. Zakelijk wil zeggen dat ze gemaakt of ontvangen moeten zijn als gevolg van de bedrijfsuitoefening. Niet zakelijk zijn bijvoorbeeld kosten die gemaakt zijn voor de huishouding, dit worden privé-uitgaven genoemd.

3.1 Inkomsten

Met inkomsten van de creatieve ondernemer wordt zijn omzet bedoeld:

Deze inkomsten bestaan bijvoorbeeld uit:

- verkoop van producten en diensten
- ontvangen subsidies
- gastlessen, prijzen en uitkeringen uit bepaalde verzekeringen

3.2 Uitgaven

Met de zakelijke uitgaven van de creatieve ondernemer worden zijn kosten bedoeld.

Deze bestaan bijvoorbeeld uit:

- materiaalkosten;
- inhuren van derden;
- huur van een extern gehuurde werkruimte;
- in geval van een werkruimte aan huis geldt een aftrekbeperking. Enerzijds geldt een Inkomenscriterium. Het inkomen moet hoofdzakelijk (= meer dan 70% van het totale inkomen) in of vanuit de werkruimte worden verdiend. Werk je dus veel buitenshuis of heb je naast je ondernemerschap nog een baan in loondienst dat wordt het moeilijk om aan dit criterium te voldoen. Anderzijds geldt een zelfstandigheidscriterium voor het werkruimte aan huis. De werkruimte moet voldoende zelfstandig zijn om te kwalificeren als aftrekbaar. Een aparte ingang, eventueel met eigen sanitaire voorzieningen in die ruimte. Werken in een slaapkamer boven is niet voldoende. De eis gaat zover dat die ruimte aan een willekeurige derde verhuurd zou moeten kunnen worden. Hoeveel huur je kunt aftrekken is afhankelijk van het gebruik van de ruimte. Stel: je woon/werkruimte is 100 m². Je gebruikt 30 m² als werkruimte. Je zou dan 30% van de betaalde huur in aftrek kunnen brengen als huurkosten werkruimte.
- energiekosten van een extern gehuurde werkruimte;
- energiekosten van een werkruimte aan huis splitsen als bij de huurkosten (volgt hoofdregel van de huur van de werkkamer);
- reparatie en onderhoud van gereedschappen/apparatuur;
- zakelijke telefoon/internetkosten. Hou hierbij wel rekening dat je een deel privé moet houden of een tweede telefoon moet hebben;
- reiskosten openbaar vervoer van en naar cliënten, aankoop materiaal en andere zakelijk gemaakte reiskosten;
- verblijfkosten: bijvoorbeeld bij een cursus ver van huis;
- kantoorkosten: pennen, papier, enveloppen;
- administratie/accountantskosten: het laten opmaken van de balans en de winst- en verliesrekening;
- verzekeringskosten, te denken valt aan een bedrijfsaansprakelijkheid of inventaris verzekering;
- transport- en vrachtkosten
- drukwerk en reclame;
- representatiekosten (o.a. recepties/feesten/relatiegeschenken/vermaak);
- studiereizen: onder voorwaarden;
- vakliteratuur;
- contributie en lidmaatschappen van bijv. beroepsorganisaties;
- reiskosten met de auto (zie toelichting)
- afschrijving apparatuur en inventaris (aanschafprijs boven € 450 per eenheid)

Sommige onkosten zijn niet geheel aftrekbaar, de fiscus veronderstelt dat hier een "privé-aandeel" inzit. Hiermee worden kosten bedoeld die je in het normale dagelijks leven ook had gemaakt.

Toelichting:

- **Reiskosten.**

Voor auto's die tot het ondernemingsvermogen behoren bestaan bepaalde regelingen voor aftrek kosten. Denk aan de bijtelling van 22% (4% voor volledig elektrische auto's) over de cataloguswaarde van de betreffende auto. Dit geldt ook voor bestelauto's. Indien de auto 15 jaar of ouder is geldt een bijtelling van 35% van de waarde in het economisch verkeer. Alleen indien je aan de hand van een sluitende kilometeradministratie kunt aantonen dat je minder dan 500 kilometer privé hebt gereden in het jaar, dan hoeft je niet bij te tellen.

Voor een auto die tot het privé vermogen van een ondernemer wordt gerekend mag per gereden zakelijke kilometer € 0,19 in aftrek van de winst worden gebracht.

- **Verblijfkosten.**

Kosten van voedsel, drank en genotmiddelen zijn in 2016 voor 73,5% aftrekbaar.

Kosten van overnachtingen zijn geheel aftrekbaar van de winst (advies: vraag gesplitste bon).

- **Studiereizen.**

Congressen, symposia, seminars, cursussen, excursies en studiereizenkosten zijn voor 73,5% aftrekbaar. Een deel is niet aftrekbaar omdat vaak een diner is inbegrepen bij seminars. Als het om een korte cursus gaat zonder eten, dan kan je 100% van de kosten aftrekken.

- **Afschrijvingen.**

Gereedschappen, inventaris etc. dat zakelijk wordt gebruikt en een aanschafwaarde boven de € 450 heeft, wordt over een aantal jaren afgeschreven. In beginsel moeten alle bedrijfsmiddelen in 5 jaar worden afgeschreven (ook computers en telefoons). Let op: houdt rekening met een restwaarde van een bedrijfsmiddel. Een nieuwe auto is na 5 jaar niet nul waard.

Het verschil tussen de totale omzet en alle aftrekbare kosten is de winst. Deze wordt aangegeven bij de jaarlijkse aangifte inkomstenbelasting als winst uit onderneming.

4. Fiscale faciliteiten voor de ondernemer

De ondernemer heeft recht op de volgende fiscale aftrekposten:

4.1 Zelfstandigenaftrek € € 7.280 (2016)

Indien de ondernemer meer dan 1.225 uur per jaar, ongeveer 23 uur per week, aantoonbaar besteedt aan de uitoefening van zijn beroep heeft hij recht op zelfstandigenaftrek. De fiscus stelt regelmatig vragen over het aantal gewerkte uren. Het is raadzaam een urenadministratie bij te houden.

Niet alleen geldt de 1.225-uurs eis maar ook dat minstens 50% van de tijd, dat je werkzaam bent in het economische verkeer, aan het drijven van de onderneming moet worden besteed. Voor een starter geldt deze laatste eis niet (zie voor begrip startende ondernemer punt 4.2). Voor arbeidsongeschikte "herintredende" ondernemers geldt een lager uren criterium (800 uren per jaar).

Noot 1: De zelfstandigenaftrek geldt ook voor ondernemers die de AOW-leeftijd hebben bereikt.. De bedragen die in aftrek mogen worden gebracht bij ondernemers die de AOW-leeftijd hebben bereikt bedragen 50% (€ 3.640) van de bedragen die gelden voor ondernemers die de AOW-leeftijd nog niet hebben bereikt..

Noot 2: Het bedrag van de zelfstandigenaftrek kan nooit hoger zijn dan het bedrag van de bedrijfswinst. Is er sprake van een verlies dan is de zelfstandigenaftrek € 0. Het niet gebruikte deel van de zelfstandigenaftrek wordt dan doorgeschoven naar volgende jaren.

4.2 Startersaftrek ad € 2.123 (2016)

Een startende ondernemer heeft 3 jaar recht op startersaftrek. Voorwaarde is dat zij in minimaal 1 van de voorafgaande 5 jaren geen ondernemer was en in maximaal 2 van de voorafgaande jaren startersaftrek heeft toegepast. Deze bedraagt € 2.123. Dit bedrag is niet afhankelijk van de hoogte van de winst. Ondernemers die bij het begin van het kalenderjaar de AOW-leeftijd hebben bereikt, hebben ook recht op de zelfstandigenaftrek.

Zij komen ook in aanmerking voor de startersaftrek (€ 1.062).

4.3 M.K.B. winstvrijstelling

Deze vrijstelling geeft recht op een vermindering van 14% over de winst na vermindering met de ondernemersaftrek (zelfstandigenaftrek, meewerkaftrek, stakingsaftrek). Dat betekent dat over 14% van de winst geen belasting wordt geheven en dat 14% van een eventueel verlies niet in aanmerking komt voor verliescompensatie. In het jaar van staking geldt een versoepeling van het uren criterium. De MKB winstvrijstelling is niet gekoppeld aan de zelfstandigenaftrek en dus geldt deze voor alle ondernemers. Genieters van resultaat uit overige werkzaamheden hebben dus geen recht op de MKB winstvrijstelling.

4.4 Investeringsaftrek

Bij de meeste investeringen voor de onderneming boven de € 450 heeft de ondernemer recht op de investeringsaftrek. Het totale investeringsbedrag per jaar moet echter ook hoger zijn dan € 2.300. De aftrek bedraagt ten hoogste 28% van het totale investeringsbedrag van de bedrijfsmiddelen met een aanschafprijs boven de € 450, tot een bedrag van € 56.192 aan investeringen.

Voor het toepassen van de investeringsaftrek is het niet van belang of je voldaan hebt aan het uren criterium. Ook is er geen leeftijdsgrens.

Voorbeeld:

Aanschaf computer ad € 1.500 en een laptop ad € 800. Totaal investeringsbedrag € 2.300. Recht op afschrijvingsbedrag van 20% per jaar is € 460 per jaar. Daarnaast recht op (eenmalig in jaar van investering) 28% over € 2.300 = € 644.

4.5 Willekeurige afschrijvingen voor startende ondernemers

"Startende ondernemers" in de zin van deze regeling zijn ondernemers die in de afgelopen drie jaar niet meer dan twee keer recht hadden op zelfstandigenaftrek. Zij mogen hun bedrijfsmiddelen willekeurig afschrijven. Bij een hoge omzet kan je beter veel afschrijven om de belastbare winst laag te houden.

Er gelden een aantal uitzonderingen: op personenauto's, grond, woonhuizen etc. kan niet willekeurig worden afgeschreven.

4.6 Meewerkaftrek en arbeidsbeloning

Ondernemers, die hun partner in hun bedrijf laten werken, kunnen de meewerkaftrek toepassen. Als die partner tussen de 0 en 525 uur werkt op jaarbasis, is het aftrekpercentage 0%. Tussen de 525 en 875 uur, is de aftrek 1,25%; tussen de 875 en 1.225 uur is de aftrek 2%; tussen de 1.225 uur en 1.750 uur is de aftrek 3% en bij 1.750 en meer uren is de aftrek 4%. Bij de meewerkaftrek mag de meewerkende partner geen enkele vergoeding voor zijn/haar werk ontvangen.

Reële arbeidsbeloning: indien een ondernemer aan zijn/haar in de onderneming meewerkende partner een reële arbeidsbeloning toekent, kan deze vergoeding in beginsel als arbeidskosten ten laste van de winst worden gebracht. Die vergoeding moet overigens minimaal € 5.000 bedragen. Het is raadzaam een schriftelijke overeenkomst te hebben.

Let op! De beloning moet altijd zakelijk zijn en de beloning moet worden aangegeven door de partner.

4.7 Herinvesteringsreserve

Indien een bedrijfsmiddel met boekwinst wordt verkocht mag die winst worden geparkeerd in een herinvesteringsreserve. Om de boekwinst toe te voegen aan een herinvesteringsreserve moet een voornemen tot herinvesteren bestaan. Er moet geherinvesteerd worden binnen een termijn van 3 jaar. Een boekwinst die is ontstaan door willekeurige afschrijving kan niet worden opgenomen in een herinvesteringsreserve.

Voorbeeld:

Een ondernemer heeft een camera die per 31 december op de balans staat voor € 1.000. Stel: een andere ondernemer heeft veel belangstelling voor deze camera en is bereid er € 5.000 voor te betalen. Op dat moment maakt de verkoper een boekwinst van € 4.000. De verkoper mag het bedrag ad € 4.000 toevoegen aan de herinvesteringsreserve. Daarmee voorkomt hij dat hij direct belasting moet gaan betalen. Wel moet hij binnen 3 jaar een vervangende investering gaan doen.

4.8 Fiscale Oudedags Reserve (FOR)

Dit is een aftrekmogelijkheid om een pensioenvoorziening op te bouwen. De opbouw is echter afhankelijk van de winst en het ondernemingsvermogen. Bij sterke fluctuatie van het vermogen of weinig aanwezig ondernemingsvermogen is het vaak fiscaal niet mogelijk om hier gebruik van te maken.

- De toevoeging aan de FOR is alleen mogelijk wanneer ook de zelfstandigenaftrek wordt toegepast (aan het uren criterium is voldaan).
- De toevoeging aan de FOR geschiedt op een bij de aangifte gedaan verzoek.
- De toevoeging aan de FOR bedraagt 9,8% van de winst. Maximaal bedraagt de toevoeging € 8.774 (2016).
- De toevoeging aan de FOR is alleen mogelijk indien u bij aanvang van het kalenderjaar nog niet de AOW-leeftijd heeft bereikt.
- De FOR maakt deel uit van de fiscale winst en komt als een fiscale reserve (ondernemingsvermogen) op de balans te staan.
- De FOR neemt verplicht af als belastingplichtige in het kalenderjaar en in het daaraan voorafgaande jaar niet voldoet aan het uren criterium (1.225-uur).
- Indien sprake is van een verplichte afnemering, bestaat de mogelijkheid in het daarop volgende jaar een inhaaldotatie toe te passen.

Over het saldo van de FOR moet je in de toekomst nog belasting betalen. Er blijft dus een fiscale claim op zitten. Het is ook de bedoeling om het saldo van de FOR in een later jaar te storten in lijfrente verzekering of een bankspaarproduct.

Om een pensioenvoorziening op te bouwen adviseren wij over het algemeen om eerst gebruik te maken van de fiscale aftrek voor premie lijfrente verzekering of lijfrente banksparen waarvan ook de niet ondernemers gebruik kunnen maken, met een aantoonbaar pensioentekort.

4.9 Rekenvoorbeeld 2016 (in €)

omzet	25.000
kosten	4.000

winst uit onderneming	21.000
investeringsaftrek	644

	20.356
zelfstandigen aftrek	7.280
startersaftrek	2.123

	10.953
aftrek MKB winstvrijstelling	1.314

	9.639
aftrek premie lijfrente	1.000

verzamelinkomen (vroeger belastbaar inkomen)	8.639
	=====

Conclusie: Van de € 21.000 die aanvankelijk verdiend werd in het rekenvoorbeeld wordt uiteindelijk een bedrag ad € 8.639 belast met inkomstenbelasting en premies. Uit § 7 blijkt dat over een dergelijk laag inkomen geen inkomstenbelasting verschuldigd is.

Op de volgende bladzijde bij punt 4.11 is een overzicht geplaatst van belastingbedragen bij verschillende winstniveaus.

4.10 Voorbeeld balans (in €)

<i>Debet (active)</i>		<i>Credit (passive)</i>	
Inventaris	1.800	Eigen Vermogen	3.245
		FOR	1.825

Debiteuren	2.625		5.070
Onderhanden werk	1.000		
Vorderingen	325	Leningen	1.500
Liquide middelen	1.320	Schulden	500
	-----		-----
Totaal	7.070		7.070
	=====		=====

4.11 Belastingenbedragen bij verschillende winstniveaus 2016 (in €)

Te betalen belasting bij verschillende winstniveaus in 2016. Er is bij de berekening sprake van een alleenstaande ondernemer zonder kinderen.

Winst uit onderneming	10.000	20.000	30.000	40.000	50.000
Zelfstandigenaftrek	7.280	7.280	7.280	7.280	7.280
Mkb winstvrijstelling	381	1.781	3.181	4.581	5.981
	-----	-----	-----	-----	-----
Belastbare winst	2.339	10.939	19.539	28.139	36.739
	=====	=====	=====	=====	=====
Inkomstenbelasting en Premie volksverzekering voor heffingskorting	854	3.997	7.141	10.600	14.073
Algemene heffingskorting	2.242	2.242	2.242	1.846	1.432
Arbeidskorting	401	3.103	3.103	2.864	2.464
Te betalen inkomstenbelasting	0	0	1.796	5.890	10.177
Winst na belasting	10.000	20.000	28.204	34.110	39.823

Conclusies:

Bij winst	€ 10.000 te betalen belasting	€ 0
Bij winst	€ 20.000 te betalen belasting	€ 0
Bij winst	€ 30.000 te betalen belasting	€ 1.796 (= 5,99%)
Bij winst	€ 40.000 te betalen belasting	€ 5.890 (= 14,73%)
Bij winst	€ 50.000 te betalen belasting	€ 10.177 (= 20,35%)

5. Ondernemer en omzetbelasting

5.1 Ondernemerschap

Wanneer iemand een zelfstandig beroep of bedrijf uitoefent wordt men aangemerkt als ondernemer.

Voor de omzetbelasting word je aanmerkelijk sneller aangemerkt als ondernemer dan voor de inkomstenbelasting. Indien je in concurrentie treedt ben je al snel verplicht omzetbelasting aan je afnemers in rekening te brengen. Het kan dus zo zijn dat je voor de omzetbelasting wel en voor de inkomstenbelasting niet als ondernemer aangemerkt wordt.

5.2 De BTW (omzetbelasting)

De in rekening te brengen BTW over verkoop van producten en diensten bedraagt in de meeste gevallen 21%.

De BTW die over de materialen en andere kosten in rekening is gebracht kan op de verkoop BTW in mindering worden gebracht.

5.3 Kleine ondernemers regeling (KOR) art 25 Wet OB 1968

Voor zelfstandige ondernemers met een geringe omzet kan een vrijstelling en/of reductie voor de af te dragen BTW gelden, de zogenaamde kleine ondernemers regeling (KOR). De KOR geldt indien er sprake is van een afdracht aan BTW en deze kleiner is dan € 1.883 op jaarbasis. De afdracht is het verschil tussen de te vorderen BTW en de te betalen BTW. Deze regeling geldt per kalenderjaar met een voorlopige afrekening per tijdvak.

In 2016 gelden de volgende regels: is de jaarafdracht € 1.345 of minder dan hoeft niets afgedragen te worden. Bij afdracht tussen € 1.346 en € 1.883 bedraagt de vermindering 2,5 x (€ 1.883 minus de verschuldigde BTW). Boven de € 1.883 moet alles afgedragen worden.

Rekenvoorbeeld 2016:

1. Er hoeft niet afgedragen te worden
Omzet van de ondernemer € 7.500

	€
In rekening te brengen BTW 21% van € 7.500	1.575
Te verrekenen BTW	- 300

Restant hoeft niet afgedragen te worden *	1.275
	=====

**Dit verhoogt wel de winst zoals die berekend wordt voor de inkomstenbelasting: de € 1.275 wordt namelijk bij de winst geteld.*

2. Er moet deels afgedragen worden:
Omzet van de ondernemer: € 15.000

	€
In rekening te brengen BTW 21% van € 10.000	2.100
Terug te vragen BTW	- 400

Reductie: 2,5 x (1.833-1.700) *	1.700 458

Te betalen BTW	1.242
	=====

** De korting van € 458 dient weer bij de winst te worden geteld in de inkomstenbelasting*

3. Er moet volledig afgedragen worden:
Omzet van de ondernemer: € 30.000

	€
In rekening te brengen BTW 21% van € 30.000	6.300
Terug te vragen BTW	- 1.000

Af te dragen BTW	5.300
	=====

5.4 De factuur

Iedere ondernemer is verplicht een factuur uit te reiken aan de afnemer van zijn producten. Deze factuur dient aan de in de wet gestelde eisen te voldoen. Een factuur dient de volgende zaken te bevatten:

- naam/adres van de ondernemer;
- BTW-nummer van de afnemer (alleen bij levering aan het buitenland);
- de dag waarop de levering of dienst wordt verricht;
- naam en adres van de afnemer;
- omschrijving van de prestatie;
- de hoeveelheid van de geleverde goederen
- bedrag waarvoor geleverd wordt;
- bedrag van de BTW;
- datum van uitschrijving van de factuur;
- opvolgend factuurnummer (doorlopende reeks);
- (eventueel) banknummer waarop de afnemer het verschuldigde bedrag kan overmaken;
- nummer Kamer van Koophandel.

Let op: in Nederland geldt het factuurstelsel. De datum van de factuur is beslissend voor het tijdvak waarover de BTW moet worden afgedragen en voor het jaar dat de verkoop als winst moet worden genomen. Stel: in december 2016 wordt een factuur uitgeschreven. De betaling wordt in januari 2017 ontvangen. Het bedrag van de verkoop moet over het jaar 2016 worden meegenomen in de winst en in de BTW aangifte van 2016. De datum van de factuur staat op december 2016 en dat is beslissend. Datum betaling is niet relevant.

Alleen voor bepaalde beroepsgroepen (kappers bijvoorbeeld) geldt het kasstelsel. Zij geven de ontvangen bedragen aan in de BTW en inkomstenbelasting aangifte op het moment dat ze de bedragen ontvangen.

Van elke uitgereikte factuur moet een kopie bij de administratie bewaard worden. Een factuur moet uitgereikt worden binnen 15 dagen na het verstrijken van de maand waarin de levering en/of dienst is verricht.

Voorbeeld factuur:

S. de Vries
 Duinweg 1866-a
 1234 JJ KATWIJK
 Tel: 0345-090876

BTW nummer 435.245.98.B01
 Bank NL86INGB0000123456
 KVK: 4567892

1045 AG ARNEMUIDEN

Aan
 Stompetoren B.V.
 IJsselmuidersweg 145

Datum 14 oktober 2016

FACTUUR	
2015.052	
Camerawerk 1 dag	€ 3.000,00
Reiskosten 200 km á € 0,19	- 38,00

Subtotaal	€ 3.038,00
BTW 21%	€ 637,98

Te Voldoen	€ 3.675,98
	=====

U wordt verzocht het verschuldigde bedrag binnen 14 dagen over te maken op rekeningnummer NL86ING0000123456 ING Bank te Katwijk

5.5 Administratieve verplichtingen

De belastingdienst stelt strenge eisen aan de te voeren administratie. Alle leveringen van BTW-plichtige ondernemers moeten vergezeld gaan van een factuur waarop de BTW vermeld is, met percentage en bedrag. Wil je de door jou betaalde BTW terugvragen, moet je als bewijsmateriaal de zogenaamde BTW-bon hebben. Het is verplicht een duidelijke administratie te voeren en alle bewijsstukken 7 jaar te bewaren, ook wanneer je de bon digitaal hebt ontvangen moet je deze digitaal bewaren. De eisen waaraan de BTW-bon moet voldoen om BTW terug te kunnen vragen zijn dezelfde als die waaraan je eigen facturen moeten voldoen. Let hierbij goed dat de bon op naam staat. Indien dit niet het geval is mag de inspecteur de aftrek weigeren. Een uitzondering is er voor bonnen onder de € 100, deze hoeven niet op naam te staan.

5.6 Ontheffing van administratieve verplichtingen

Ontheffing van de administratieve verplichtingen kan gevraagd worden indien de afdracht van omzetbelasting structureel minder is dan € 1.345 per jaar. Er mag dan geen BTW meer op de factuur vermeldt worden. De in rekening gebrachte BTW kan niet teruggevorderd worden. Bewijsstukken dienen 7 jaar lang ordelijk bewaard te worden.

5.7 Margeregeling

In 1995 is een regeling ingevoerd die mede betrekking heeft op de berekening van BTW over de winst opslag bij doorverkoop van sommige goederen. Dit gebeurt o.a. bij instrumenten, auto's en kunstwerken.

5.8 Subsidies en BTW

Niet alle subsidies zijn vrijgesteld van BTW. De meeste subsidies zijn onbelast, maar bijv. een projectsubsidie kan belast zijn met BTW. Het al dan niet belast zijn van een subsidie is afhankelijk van de specifieke subsidievoorwaarden in de subsidieovereenkomst. Bij twijfel kan je vooraf het standpunt van je adviseur of van de fiscus vragen.

6. Ondernemer en aanslagen

6.1 Inkomstenbelasting

Wie winst uit onderneming geniet krijgt aan het begin van het jaar een voorlopige aanslag inkomstenbelasting opgelegd. Maandelijks wordt zo door de ondernemer een voorschot op de totaal af te dragen inkomstenbelasting betaald. De aanslag wordt berekend aan de hand van een schatting van het inkomen.

Is de aanslag te hoog vastgesteld, dan is het mogelijk de inspecteur te verzoeken deze te verminderen op grond van een nieuwe schatting. De definitieve aanslag inkomstenbelasting wordt opgelegd naar aanleiding van de ingediende aangifte inkomstenbelasting. Wijkt het bedrag van de aanslag af van het aangegeven bedrag dan is de inspecteur afgeweken van de aangifte. Het is mogelijk hiertegen bezwaar te maken binnen zes weken nadat de definitieve aanslag is ontvangen/gedateerd. Tegen de beslissing van de inspecteur op het bezwaarschrift is beroep mogelijk bij de belastingrechter (ook weer binnen zes weken).

6.2 Omzetbelasting

De aangifte omzetbelasting wordt gedaan per maand, kwartaal of jaar. Dit is afhankelijk van de omvang van de af te dragen omzetbelasting. De totaal af te dragen of terug te ontvangen omzetbelasting wordt aangegeven; dit leidt vervolgens tot een betaling per bijgevoegde acceptgiro of een latere teruggave door de Belastingdienst. Bij afwijking van de aangifte door de inspecteur is tegen zijn beslissing bezwaar en beroep mogelijk binnen een termijn van 6 weken.

6.3 Zorgverzekeringswet

Iedereen die een belastbaar inkomen heeft uit werk of woning is naast de basispremie voor de zorgverzekering ook een inkomensafhankelijke bijdrage verschuldigd. De bijdrage is verschuldigd tot een maximum bijdrage-inkomen van € 52.763 (2016).

Als je in loondienst bent of je ontvangt een uitkering (lijfrente, prepensioen) dan bedraagt de bijdrage 6,75% van het zogenoemde bijdrage-inkomen, met een maximum van € 3.561. Als winstgenieter of freelancer is de inkomensafhankelijke bijdrage 5,5% met een maximum van 2.901. Onder bepaalde voorwaarden kan je een maandelijks tegemoetkoming (de zorgtoeslag) aanvragen voor de kosten van de nominale premie.

7. Relevante fiscale onderwerpen en overige aandachtspunten

7.1 Partnerregeling

Vanaf 2011 zijn er enkele veranderingen met betrekking tot het fiscaal partnerschap. Ongehuwd meerderjarige samenwonenden zijn enkel nog fiscaal partner als er sprake is van 1 van de volgende situaties:

- jullie hebben een notarieel samenlevingscontract;
- jullie hebben een kind samen;
- een van jullie heeft een kind en de ander heeft dit kind erkend;
- jullie staan als partner geregistreerd bij een pensioenfonds;
- jullie zijn samen eigenaar van een woning dat als hoofdverblijf dient;
- het kind van één van jullie staat ingeschreven op het woonadres.

Het is niet meer mogelijk een keuze te maken voor het fiscaal partnerschap.

7.2 Tarieven 2016

In het jaar 2016 gelden 4 tarieven: (op 1-1-2016 jonger dan 65 jaar en drie maanden)
 bij een inkomen tussen 0 en € 19.922 is het tarief 36,55%
 bij een inkomen tussen € 19.923 en € 33.715 is het tarief 40,4%
 bij een inkomen tussen € 33.716 en € 66.421 is het tarief 40,4%
 bij een inkomen boven € 66.421 geldt een tarief van 52%

7.3 Heffingskortingen

De heffingskortingen geven een korting op de te betalen inkomstenbelasting (en premies volksverzekeringen). De heffingskorting bedraagt maximaal de verschuldigde inkomstenbelasting en kan niet tot een teruggeef leiden. De heffingskorting bestaat uit de algemene heffingskorting, waar iedereen recht op heeft, en één of meer aanvullende heffingskortingen.

Samenstelling en omvang van de (meest voorkomende) heffingskortingen 2016 (tot 65 jaar en drie maanden)

Heffingskortingen:

algemene heffingskorting (maximaal)	€	2.242
arbeidskorting (maximaal)	€	3.103
werkbonus	€	1.119
inkomensafhankelijke combinatiekorting	€	2.769

1 Algemene heffingskorting komt toe aan iedereen. Als je een partner hebt die geen inkomen heeft, terwijl jij over je inkomen wel voldoende belasting betaalt, kan je partner deze algemene heffingskorting terugvragen van de fiscus.

2 Arbeidskorting geldt voor belastingplichtigen die ofwel in loondienst werken, winst uit onderneming genieten ofwel resultaat uit overige werkzaamheden genieten.

3 De werkbonus In 2016 komt u in aanmerking voor de werkbonus als u arbeidsinkomen genoot en u bij het begin van het kalenderjaar de leeftijd van 60 jaar, maar nog niet de leeftijd van 64 jaar had bereikt. De werkbonus bedraagt 58,1% voor zover uw arbeidsinkomen meer dan € 17.327 bedroeg, maar maximaal € 1.119. Dit maximumbedrag wordt verlaagd met 10,567% van het arbeidsinkomen voor zover dat meer dan € 23.104 bedroeg. Bij een arbeidsinkomen van € 33.694 hebt u geen recht meer op de werkbonus.

4 De inkomensafhankelijke combinatiekorting geldt voor belastingplichtigen die kinderen hebben. Eisen: je moet meer dan € 4.881 verdienen uit loon, winst uit onderneming, of uit resultaat uit overige werkzaamheden en een kind hebben dat ten minste 6 maanden tot je huishouden behoort dat niet ouder dan 12 jaar is.

De alleenstaande ouderkorting en de aanvullende alleenstaande ouderkorting zijn in 2015 afgeschaft. Deze zijn ongehangen naar de toeslagen (kindgebonden budget)

7.4 Wat behoort tot de financiële administratie?

Alle gegevens van uw onderneming die u vastlegt, op papier of in elektronische vorm, behoren tot uw administratie (ook een digitale agenda).

Voorbeelden hiervan:

- Kasbonnen
- Inkoopfacturen
- Verkoopfacturen
- Bank- en giroafschriften
- Contracten en overeenkomsten
- Agenda
- Correspondentie en offertes Software en databestanden

De gehele financiële administratie moet 7 jaar worden bewaard en toegankelijk zijn. Dus databestanden moeten leesbaar zijn en blijven.

8. Rechtsvormen

De onderneming kan juridisch gezien op verschillende manieren opgezet worden. Afhankelijk van onder andere de wensen van de ondernemer, het op te brengen kapitaal, het te lopen risico en de behoefte tot samenwerking, zijn er diverse mogelijkheden. De meeste ondernemers hebben een eenmanszaak of een samenwerkingsverband in maatschap vorm.

Om de rechtsvormen goed te vergelijken is achterin de syllabus een schematisch overzicht van alle rechtsvormen toegevoegd.

8.1 Eenmanszaak

Oprichting is vormvrij. Inschrijving in het handelsregister is verplicht ook bij vrije beroepen.

Ondernemer is aansprakelijk met zowel zijn/haar ondernemings- als privévermogen. De winst uit onderneming wordt belast voor de inkomstenbelasting.

8.2 Maatschap

Dit is een samenwerkingsvorm tussen twee of meer personen (maten) die ieder iets inbrengen met het doel om het voordeel dat daaruit voortvloeit samen te delen. De inbreng kan zijn arbeid, geld en/of goederen. De maatschap vorm wordt veelal gekozen door vrije beroepsbeoefenaren.

Oprichting is vormvrij, maar ook hier is het aan te bevelen de onderlinge afspraken schriftelijk vast te leggen. Dat hoeft niet notarieel. Dat kan ook via een zelf opgesteld contract.

Voor de aansprakelijkheid van de maten verwijzen wij naar het schematisch overzicht van rechtsvormen.

8.3 Vennootschap onder firma (v.o.f.)

Dit is een samenwerkingsvorm tussen twee of meer personen die onder gemeenschappelijke naam een bedrijf uitoefenen. Oprichting is in principe vormvrij, maar ook hier is het aan te raden de afspraken tussen de vennoten schriftelijk vast te leggen (afspraken over winst- en kapitaalverdeling, bevoegdheden etc.). Voor de aansprakelijkheid van de vennoten verwijzen wij naar het schematisch overzicht van rechtsvormen.

8.4 Stichting

Een stichting is een rechtspersoon die geen leden kent en is opgericht om met hulp van een bepaald vermogen een in de statuten vermeld doel te realiseren. Het doel mag niet zijn het doen van uitkeringen aan oprichters en bestuurders van de stichting of derden, tenzij de uitkeringen een ideële of sociale strekking hebben.

Een stichting wordt opgericht bij notariële akte of testament. Een stichting moet worden ingeschreven bij de Kamer van Koophandel.

8.5 Besloten vennootschap (B.V.)

Oprichting gebeurt bij notariële akte. Minimum kapitaal is teruggebracht naar EUR 0,01. De B.V. moet ingeschreven zijn bij het handelsregister (dit doet de notaris). De B.V. moet jaarstukken laten opmaken en openbaar maken bij het handelsregister. De aandeelhouder(s) is/zijn in beginsel beperkt aansprakelijk (alleen voor het in de B.V. aanwezige vermogen).

Het salaris (fictief loon) van de directeur(en)/grootaandeelhouder(s) is aftrekbaar van de winst van de B.V. en bij de directeur(en)/grootaandeelhouder(s) belast voor de loonbelasting/ inkomstenbelasting. De B.V. is een rechtspersoon; zij betaalt vennootschapsbelasting over haar winst.

Fictief loon

De directeur(en)/grootaandeelhouder(s) dien(en)t een minimumloon te genieten. Voor jaar 2016 is dat € 44.000.

Schematisch overzicht rechtsvormen

Eenmanszaak	B.V.	N.V.	Maatschap	V.O.F.	C.V.	Vereniging met volledige rechtsbevoegdheid	Vereniging met beperkte rechtsbevoegdheid	Coöperatie/ Onderlinge waarborgmaatschappij	Stichting
Oprichting	Vormvrij Notariële akte	Notariële akte	Vormvrij, voorkeur schriftelijk/notariële contract	Vormvrij, voorkeur schriftelijk/notariële contract	Vormvrij, voorkeur schriftelijk/notariële contract	Notariële akte	Statuten	Notariële akte	Notariële akte
Kapitaalvereiste	€ 0,01	€ 45.000	Geen	Geen	Geen	Geen	Geen	Geen	Geen
Bestuur	Directie	Directie	Maten	Vennoten	Behorend vennoten	Bestuur	Bestuur	Bestuur	Bestuur
Andere organen	Aandeelhouders, evt. Raad van Commissarissen	Aandeelhouders, evt. Raad van Commissarissen	Geen	Geen	Commanditaire vennoten	Leden	Leden	Ledenraad, evt. Raad van Commissarissen	Geen
Aansprakelijkheid	Bestuur (bij onbehoorlijk bestuur of bij onterechte uitkering aan aandeelhouders)	Bestuur (bij onbehoorlijk bestuur)	Privé voor gelijk deel als maatschap verplichtingen niet nakomt	Alle vennoten privé voor 100% als V.O.F. verplichtingen niet nakomt	Behorend vennoten privé 100%, Commanditaire vennoten beperkt aansprakelijk	Bestuur (bij onbehoorlijk bestuur)	Bestuur (bij onbehoorlijk bestuur en niet ingeschreven in handelsregister)	Leden WA-geheel BA-beperkt UA-niet. Bestuur (bij onbehoorlijk bestuur)	Bestuur (bij onbehoorlijk bestuur)
Belastingen	Vennootschapsbelasting, mkb-winstvrijstelling, inkomstenbelasting over salaris directie en over dividend	Vennootschapsbelasting, inkomstenbelasting over salaris directie en over dividend	Inkomstenbelasting, mkb-winstvrijstelling, ondernemersaftrek (bij voldoen aan urencriterium)	Inkomstenbelasting, mkb-winstvrijstelling, ondernemersaftrek (bij voldoen aan urencriterium)	Behorend vennoten; inkomstenbelasting, mkb-winstvrijstelling, ondernemersaftrek (bij voldoen aan urencriterium)	Eventueel vennootschapsbelasting	Eventueel vennootschapsbelasting	Vennootschapsbelasting, inkomstenbelasting over winstuitkeringen	Eventueel vennootschapsbelasting
Sociale zekerheid	Geen werknemersverzekeringen	Geen werknemersverzekeringen, tenzij ontslag tegen de wil van directeur-aandeelhouder mogelijk is	Geen werknemersverzekering	Geen werknemersverzekering	Geen werknemersverzekering	Bestuur niet in loondienst	Bestuur niet in loondienst	Alleen in bepaalde gevallen	Bestuur niet in loondienst